

Заклад дошкільної освіти № 3 «Ведмежатко»
Шосткинської міської ради

Доповідь

**«Вплив художньої літератури на
виховання
національно-патріотичних почуттів
у дошкільників»
(до педради)**

Підготувала вихователь
ЗДО № 3 «Ведмежатко»
Конюхова Наталія Вікторівна

Душа дитини в дошкільному віці найчутливіша й найуразливіша, тому в цей час найбільше треба плекати її, пильнувати, викликати інтерес до національної культури, прищеплювати любов до усної народної творчості. Метою вихователя є формування основ світогляду у дошкільнят. А художня література – це один з найпотужніших засобів духовного й національно-патріотичного розвитку особистості. Як відомо, корені національного характеру, мислення, свідомості та світогляду закладаються в ранньому віці, передаються через колисанки, потішки, казки, оповідання, легенди. Починаючи від малят слід поступово. За допомогою потішок, колисанок та приспівків залучати малечу до свого рідного українського слова.

Твори, що сприяють формуванню національно-патріотичних якостей:

Молодша група: «Сорока-ворона», «Печу-печу хлібчик», «Кую-кую чобіток»

Середня група: «пішла киця по водицю», «Був собі журавель», «Сидить півень на криниці»

Старша група: «Ходила квочка», «Вітрику-вітрику», «Сонечко, сонечко, виглянь у віконечко»

Поступово до старшого віку вводимо прислів'я, приказки, загадки, лічилки у повсякденний вжиток у спілкуванні з дітьми. А читання української народної казки на протязі дня або перед сном повинно стати частиною режимного моменту.

Формування національно-патріотичних почуттів та якостей в особистості дошкільників засобами художньої літератури

Якості	Почуття	Казки, оповідання
Почуття власної гідності	Любов до рідних, любов до людей, до природи	«Котигорошко», «Телесик» М. Магера «Калина», М. Магера «Добра дівчинка» О. Пчілка «Сосонка»
	Доброта	«Сірко», «Три ведмеді» «Дружба»
	Доброзичливість	«Про маленького зайчика» І. Франко «Мурко і Бурко»
	Правдивість	«Солом'яний бичок»

		В. Сухомлинський «Списав задачу»
	Чесність	«Коза-дереза»
Почуття обов'язку	Взаємоповага	«Сонце та вітер», «Як заєць ошукав ведмедя»
	Взаємодопомога	«Колобок», «Ріпка», «Півник і двоє мишенят»
	Справедливість	«Іван-Побиван»
	Готовність захищати слабших	«Пан Коцький», «Кобиляча голова» А. Усачов «Ніхто не має права ображати людину»
Почуття сорому	Чуйність	«Рукавичка» В. Сухомлинський «Бо я – людина»
	Милосердя	«Мудра баба», «Вовк та семеро козенят» В. Сухомлинський «Будеш із гнізда випадати?»
	Готовність захищати слабших	«Іван – мужичий син», «Кирило Кожум'яка» В. Сухомлинський «Дивний миливець»
	Благородство	«Богатир і кінь» В. Сухомлинський «Важко бути людиною»

З дітьми також необхідно проводити тематичні вечори, заняття, розваги, вечорниці. Саме в такі хвилини діти відчують себе невід'ємною частиною українського народу з притаманною йому добротою, щирістю, культурністю та освідченістю.

Золота скарбниця усної народної творчості надзвичайно багата й різноманітна. Науковці зазначають, що виховний вплив на емоційний розвиток дошкільників здійснює саме художня література. А.Богуш і Н.Гавриш надають великого значення саме читанню казок і оповідань. Вважають, що художня література є так званим генетичним кодом, який розкриває перед дошкільниками увесь світ: національні і культурні традиції, народні ідеали, звичаї, обряди, морально-етичні та громадські цінності тощо.

Для вивчення художньої літератури важливо, як саме педагог зможе подати та донести необхідну інформацію до слухача. Найважливішою вимогою є емоційність при вивченні народних казок та оповідань. Існують різноманітні методи та прийоми, що застосовуються при роботі з казкою. Так, Н.Карпинська (педагог-науковець національного університету ім.Лесі Українки) стверджує, що при читанні казок важливі емоційність та образність, виклик інтересу, передача ідеї та задуму художнього твору. В.Сухомлинський при вивченні казок надавав важливого значення програванню ролей, тобто головним є інсценізація та театральна постановка казки. А.Богуш до сучасних методів відносить перегляд передач, мультфільмів та кінофільмів на основі казок. Наталія Лисенко (доцент кафедри української мови і літератури ДДПУ) перевагу віддає самостійному складанню дітьми казок та перекладанню старих казок на новий лад.

Отже, мета вивчення художньої літератури у ЗДО має полягати не тільки в засвоєнні дошкільниками художніх цінностей, утворених мистецтвом слова, не тільки у формуванні гармонійно розвиненої особистості, патріота своєї землі, а передусім у вихованні людини співчутливої, справедливої, милосердної. Завдання педагога – навчити дітей слухати себе і інших, ставити себе на місце товариша або літературного героя, щоб зробити певні висновки і на основі них сформулювати власні позитивні якості патріота та громадянина.

